

Anar fent mentre no hi ha canvis

Els protagonismes del futur panorama polític català comencen a dibuixar-se. Passat un any 2000 en el qual tots els partits s'han dedicat a reordenar el mobiliari, amb congressos o assemblees, després de la riuada de la majoria absoluta del PP, s'han començat a perfilar el que poden ser les estratègies per a preparar-se per a un possible canvi de context polític i, especialment, per a prendre posicions per quan arribin les properes eleccions al Parlament català.

Al darrer trimestre d'enguany les forces que integren la coalició Convergència i Unió (CiU) van fer els seus respectius congressos. Evidentment, en totes dues trobades van planar els dos temes clau que ha d'afrontar CiU: el futur de les relacions entre els dos partits integrants i el relleu de Jordi Pujol al capdavant de la candidatura de les properes eleccions al Parlament de Catalunya, en principi el 2003 –tot i que com va passar en la legislatura anterior, comencin a

circular rumors de possibles avançaments de les eleccions catalanes, en aquest cas, a més a més, acompanyats de la possibilitat que Jordi Pujol es presenti a la reelecció.

Ara, però, Artur Mas, el flamant conseller d'Economia, Finances i Planificació de la Generalitat de Catalunya, i nou secretari general de Convergència Democràtica –des de l'últim congrés de la formació–, ha anat refermant la seva imatge com a successor més factible. El

seu contrincant directe en aquesta lluita, el conseller de Governació i Relacions Institucionals, i president del comitè de govern d'Unió, va deixar entreveure, en el congrés extraordinari dels democratacristians, celebrat el passat dia 16 de desembre a Tarragona, la possibilitat de no ser ell qui lideri la coalició en les properes eleccions. Algunes fonts acostades a la coalició comenten que Duran no llança la tovallola definitivament, sinó que observen que aquesta suposada retirada de la cursa electoral és provisional.

en els propers comicis davant de la candidatura de Pasqual Maragall, una opció que obertament reconeixen molt possible diversos sectors polítics, fins i tot de dins mateix de la coalició.

Els congressos de les dues formacions també haurien hagut de servir per a dilucidar el futur de la relació entre Convergència i Unió. Però, de moment, el debat continua obert i només s'ha descartat la fusió. Tot al contrari, Unió ha fet tots els esforços per a reivindicar la seva personalitat diferenciada dins del

Segons algunes interpretacions, Duran començaria una cursa més de fons. I és que amb el cas Pallerols –que esquitxa alguns militants d'UDC en unes presumptes irregularitats en la gestió i ús de fons europeus per a la formació ocupacional– encara fumejant, Duran tindria molt complicat poder fer reeixir la seva candidatura al capdavant de CiU. Amb aquesta possible retirada temporal, el líder d'Unió quedaria, si es donés el cas, al marge d'una possible derrota de CiU

panorama polític català. Malgrat això, sembla que el futur de CiU està garantit. Totes dues formacions veuen, de moment, que no poden prescindir de la coalició. I ara Convergència comença a prendre avantatge en el camí cap a la successió de Pujol, just en el moment que Unió és més vulnerable, especialment, amb el llast que suposa l'esclat del cas Pallerols.

I si alguns sectors polítics veuen que Maragall té moltes opcions d'arribar a

presidir la Generalitat, el Partit dels Socialistes de Catalunya ja s'encarrega prou d'alimentar la idea. A banda de la creació d'un govern a l'ombra, amb la intenció de mostrar un executiu socialista a Catalunya, el PSC treballa per revestir Maragall d'una aurèola d'home d'estat. També és cert que l'ex-alcalde de Barcelona es pot trobar, especialment a partir d'ara, amb algunes dificultats a l'hora de teixir aquest paper d'estadista. Cal no oblidar que l'evolució del PSC va vinculada a la del PSOE. Fins ara, mentre els companys espanyols dels socialistes catalans estaven enfonsats en una de les crisis més greus de la seva història, Maragall va tenir les mans pràcticament lliures per fer i desfer com més li convingués. Ara, a mesura que el PSOE ha recuperat estabilitat i comença a tenir un líder, José Luis Rodríguez Zapatero, el dirigent del PSC pot veure la seva capacitat de maniobra més limitada. De fet, ara a les acaballes d'any, ja s'han pogut veure alguns exemples en les estratègies de política antiterrorista. Maragall ha hagut de veure com cada una de les seves propostes era aparcada o contradita pel nou líder del PSOE. Després de l'assassinat d'Ernest Lluch, els socialistes catalans proposaven un govern de concentració a Euskadi per a afrontar la lluita contra ETA. Pocs dies després, José María Aznar i José Luis Rodríguez Zapatero rubricaven un pacte en matèria antiterrorista que reforçava la política d'aïllament del nacionalisme democràtic basc. Sobre aquest mateix acord, Maragall deixava la possibilitat oberta de reformar algunes parts del text per a facilitar així la incorporació a l'acord d'altres grups polítics com CiU. Acte seguit, Rodríguez Zapatero declarava que l'acord estava bé com estava i que no es modificaria.

Són alguns exemples, doncs, que il·lustren les dificultats que pot tenir Maragall en la seva lluita per succeir Jordi Pujol. Un punt feble que ha estat tradicional en el PSC al llarg de la seva història i amb el qual CiU sempre hi ha pogut comptar. Caldrà veure si el desgast de 22 anys de govern no són, però, una llosa massa feixuga per al projecte liderat per Jordi Pujol.

D'altra banda, malgrat que la majoria

absoluta del PP dona una comoditat en l'acció dels populars al Parlament català per pressionar més que mai el govern de la Generalitat, no es descarta que la formació encapçalada per Alberto Fernández Díaz no compliqui més del necessari l'estabilitat del govern de Pujol. I és que al PP, tot i tenir una majoria absoluta que li permet tallar el bacallà com vulgui, no li interessa que els socialistes puguin aconseguir una empenta com la que significaria un govern català en mans del PSC-PSOE, tot un reforç per a la imatge de la recuperació dels socialistes a la resta de l'estat.

Aquest pot ser el context per a la successió de Jordi Pujol al capdavant de la Generalitat de Catalunya, un enfrontament entre un Artur Mas —que cada cop

Artur Mas (CDC) ha anat refermant la imatge de successor de Pujol davant de la de Josep Antoni Duran i Lleida (Unió).

rep un suport menys dubitatiu del seu propi partit i comença a ser acceptat, encara que sigui per força, pels seus socis de coalició d'Unió— i un Pasqual Maragall que haurà d'evitar, com ja els ha passat als altres candidats del PSC a la Generalitat, ser engolit per l'estratègia estatal del PSOE.

ERC i IC-V reformen els seus espais. Enmig d'aquesta lluita, Esquerra Republicana de Catalunya mantindrà l'estratègia de refermar un espai polític propi, amb l'objectiu d'estar a punt, si arriba l'ocasió, per a exercir amb les màximes garanties el paper anhelat de partit necessari per a governar. Després que Jordi Pujol va deixar clara la seva preferència per no establir acords for-

mals amb els independentistes i optar pel suport del PP de Catalunya, la formació liderada per Josep-Lluís Carod-Rovira ha quedat alliberada de la responsabilitat d'haver de fer equilibris entre CiU i PSC.

En aquesta situació, ERC farà el seu 23è congrés nacional a Tarragona el març del 2001. Un congrés que no es preveu complicat i que ha de servir per a reforçar les línies estratègiques del partit. En aquest nou context, ERC intentarà créixer electoralment aprofitant la incorporació de vot jove, però també recorrent a l'electorat més nacionalista de CiU, que pot percebre com a exhaustiva l'oferta de la coalició. Fins i tot es pot dirigir a sectors catalanistes del PSC que puguin sentir un cert desengany per la proposta de renovació política que Pasqual Maragall va fer en les darreres eleccions al Parlament. De tota manera, aquests càlculs teòrics en alguna ocasió no li han acabat de funcionar a ERC; per aquest motiu, durant els propers temps, la formació republicana vol intensificar la seva participació en l'anomenat "teixit associatiu", i aproximar-se a moviments socials. En són exemples les plataformes en contra dels peatges o el suport al moviment en contra del transvasament de l'Ebre.

Per la seva banda, Iniciativa per Catalunya-Verds ha acabat el 2000 amb l'obertura d'un procés de canvis que, en l'assemblea nacional de la formació, va comportar el relleu del seu líder, Rafael Ribó, per Joan Saura. Els ecosocialistes tanquen una època de crisi (l'escissió del sector anguitista d'Esquerra Unida i Alternativa) i comencen a recuperar relleu polític. IC-V també ha començat a redelimitar un espai que tradicionalment havia ocupat i que amb els acords pre-electorals amb el PSC-Cpc, en les passades eleccions al Parlament, havia quedat molt desdibuixat.

Durant l'any que tot just comença no es poden esperar grans canvis en el panorama polític català. Però les diferents formacions des de la quietud, però, comencen a preparar-se per a prendre posicions a l'espera d'un nou context polític que permeti un major joc a l'actual.

Enric Rimbau